TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hoàn thiện hành lang pháp lý, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng

17:10 08/04/2026

Chiều 8/4, tiếp tục chương trình Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI, Quốc hội đã nghe Tờ trình của Chính phủ về dự thảo Luật Tôn giáo, tín ngưỡng (sửa đổi) và Báo cáo Thẩm tra dự thảo luật của Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội.

Bộ trưởng Bộ Dân tộc và Tôn giáo Nguyễn Đình Khang trình bày Tờ trình dự thảo Luật Tôn giáo, tín ngưỡng (sửa đổi) - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Trình bày Tờ trình dự thảo Luật Tôn giáo, tín ngưỡng (sửa đổi), Bộ trưởng Bộ Dân tộc và Tôn giáo Nguyễn Đình Khang cho biết, dự thảo luật được xây dựng trên cơ sở tổng kết thực tiễn thi hành Luật Tôn giáo, tín ngưỡng năm 2016, đồng thời thể chế hóa các chủ trương, đường lối của Đảng và quy định của Hiến pháp về quyền con người, quyền công dân.

Quá trình xây dựng dự án được thực hiện theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, với sự tham gia của nhiều cơ quan, tổ chức

liên quan, bảo đảm tính chặt chẽ và đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Theo nội dung Tờ trình, dự thảo luật gồm 9 chương, 61 điều, giảm 7 điều so với luật hiện hành, với phạm vi điều chỉnh liên quan đến quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo; tổ chức, hoạt động của các tổ chức tôn giáo; cũng như quyền và nghĩa vụ của các chủ thể liên quan.

Một trong những điểm đáng chú ý là việc Chính phủ đề xuất 4 nhóm chính sách lớn, tập trung vào hoàn thiện nguyên tắc hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo, đặc biệt trong môi trường số; đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; bổ sung các công cụ quản lý phù hợp thực tiễn và đơn giản hóa thủ tục hành chính gắn với chuyển đổi số.

Dự thảo Luật quy định thẩm quyền của Bộ Dân tộc và Tôn giáo, UBND cấp tỉnh và cấp xã bảo đảm phù hợp với nguyên tắc phân định thẩm quyền, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan và điều kiện, đặc điểm, nguồn lực, năng lực của địa phương, bảo đảm tính chủ động, tự chủ của các cơ quan trong việc ra quyết định, tổ chức thi hành và tự chịu trách nhiệm đối với nhiệm vụ, quyền hạn được phân quyền, phân cấp, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về tín ngưỡng, tôn giáo...

Bên cạnh đó, để tiếp tục thực hiện chủ trương phân cấp, phân quyền, gắn liền với việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy, nâng cao năng lực quản trị quốc gia, tại Khoản 3 Điều 60 dự thảo Luật đã quy định giao Chính phủ quy định chi tiết hơn 30 nội dung tại 34 điều của Luật.

Dự thảo luật cũng cho thấy định hướng cải cách rõ nét khi nhiều thủ tục hành chính được cắt giảm, chuyển từ "đề nghị" sang "đăng ký", từ "đăng ký" sang "thông báo", đồng thời từng bước chuyển từ cơ chế "tiền kiểm" sang "hậu kiểm". Đây được đánh giá là bước đi phù hợp, góp phần giảm gánh nặng thủ tục, tạo điều kiện thuận lợi hơn cho các tổ chức, cá nhân trong hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo.

Ngoài ra, dự thảo luật sửa đổi, bổ sung nhiều quy định liên quan đến hoạt động tôn giáo tập trung, công tác nhân sự, đào tạo tôn giáo, cũng như các hoạt động y tế, giáo dục, từ thiện của tổ chức tôn giáo. Một số nội dung mới như hoạt động tôn giáo trên không gian mạng, hợp tác quốc tế cũng được đưa vào điều chỉnh, phản ánh yêu cầu thực tiễn trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số.

Đáng chú ý, dự thảo luật tiếp tục bảo đảm tính tương thích với các điều ước quốc tế về quyền con người mà Việt Nam là thành viên, đồng thời gắn với yêu cầu bảo đảm quốc phòng, an ninh, trật tự xã hội.

Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh trình bày Báo cáo Thẩm tra dự thảo Luật - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Trình bày Báo cáo Thẩm tra dự thảo Luật Tôn giáo, tín ngưỡng (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cơ bản tán thành những nội dung trong dự thảo luật sửa đổi lần này. Theo đó, hồ sơ dự án luật cơ bản được chuẩn bị đúng quy trình, bảo đảm yêu cầu theo quy định của pháp luật.

Các nội dung sửa đổi đã thể chế hóa quan điểm, chủ trương của Đảng về công tác tín ngưỡng, tôn giáo, đồng thời hướng tới hoàn thiện hệ thống pháp luật và phù hợp với mô hình tổ chức chính quyền địa phương hai cấp.

Dự thảo cũng được đánh giá là góp phần phát huy các giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của tôn giáo, gắn với mục tiêu phát triển kinh tế-xã hội bền vững.

Đáng chú ý, nhiều nội dung mới của dự thảo được Ủy ban cơ bản tán thành nhưng đồng thời cũng đưa ra khuyến nghị cụ thể. Với quy định về hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo trên không gian mạng, Ủy ban thống nhất về sự cần thiết, song đề nghị chỉnh lý để tránh trùng lặp với quy định của Luật An ninh mạng, chỉ nên làm rõ những đặc thù riêng của lĩnh vực này.

Liên quan đến phân cấp quản lý, Ủy ban đánh giá các quy định mới đã bám sát tinh thần đẩy mạnh phân quyền cho địa phương. Tuy nhiên, việc phân cấp cần đi đôi với điều kiện thực tế, bảo đảm tính khả thi, nhất là đối với cấp xã. Một số

ý kiến đề nghị cho phép cấp tỉnh chủ động phân cấp hoặc ủy quyền khi đủ điều kiện về nhân lực và tổ chức.

Đối với các hoạt động ngoài cơ sở tín ngưỡng, Ủy ban cho rằng cần quy định rõ ràng hơn về chủ thể đăng ký, thời hạn giải quyết nhằm vừa tạo điều kiện cho sinh hoạt tôn giáo, vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước.

Báo cáo thẩm tra cho thấy, sự thống nhất cao về sự cần thiết sửa đổi luật, đồng thời nhấn mạnh yêu cầu tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện dự thảo, bảo đảm vừa tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo, vừa nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong tình hình mới.

Theo chinhphu.vn